

College van burgemeester en wethouders**GOEDGEKEURD**

Vergadering van 13 februari 2024

Beleid en Uitvoering - Team Economie
en Recreatie

**15 2024_B&W_00107 Informatienota Kabinetsbesluit toekenning Regio Deal
Regio Zwolle 5e tranche****Samenstelling:**

Aanwezig:

J.H. Bats, burgemeester en voorzitter; M. Smit, wethouder; T. Jongman, wethouder; B. Harmsma, wethouder; M. Scheringa, wethouder; M.W. de Graaf, gemeentesecretaris

Samenvatting

Op 9 februari 2024 heeft het kabinet bekend gemaakt, dat de ingediende aanvraag van Regio Zwolle voor een Regio Deal 5e tranche is geselecteerd voor nadere uitwerking. Regio Zwolle ontvangt € 30 miljoen van het Rijk om verder te werken aan de brede welvaart in de regio, een resultaat waar wij erg trots op zijn! De komende maanden gaan Rijk en Regio het voorstel dat is ingediend verder uitwerken. Met deze informatienota informeren wij u over het kabinetsbesluit en het vervolgproces.

Informatienota

Inleiding**Rijk onderschrijft het belang van krachtige regio's**

In Regio Deals werken Rijk en Regio's samen aan de brede welvaart. Het Rijk ziet dit als een belangrijk instrument om samen met overheden, ondernemers, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties de kwaliteit van leven, wonen en werken in een regio te vergroten. Het kabinet heeft totaal € 900 miljoen gereserveerd voor Regio Deals, waar bij de 5e ronde openstelling € 386,4 miljoen beschikbaar is. Op 1 november werd duidelijk dat 29 voorstellen met een totaal gevraagde financiële bijdrage van € 630,5 miljoen waren ingediend. Uiteindelijk heeft het Rijk 22 aanvragen geselecteerd verspreid over het land. Zie voor meer informatie het bijgevoegde persbericht van het Rijk.

Aanvraag Regio Deal Regio Zwolle 2024-2027

Regio Zwolle heeft op 31 oktober namens alle regionale partners een ambitieuze aanvraag bij het Rijk ingediend voor een Regio Deal 5e tranche, gevolgd door een intensief lobbytraject. De aanvraag sluit inhoudelijk nauw aan bij de ambities van de Meerjarige Agenda Regio Zwolle 2024-2028 (Regio Zwolle Stapt Door) en wordt gesteund door een brede regionale coalitie van meer dan 75 partijen. De ingediende aanvraag is geschreven vanuit de analyse waar de brede welvaart onder druk staat. Met deze Regio Deal kan een aantal opgaven in de regio versneld en met meer impact worden uitgevoerd om zo de 800.000 inwoners en 80.000 ondernemers een sterker toekomstperspectief te bieden.

Regio Zwolle staat namelijk voor een forse groeiopgave, zowel in woningen als in werkgelegenheid. De Regio is in toenemende mate een aanvulling op de Randstad en een belangrijk puzzelstuk in de oplossing van de woonopgave in Nederland. Een positieve ontwikkeling, die meer (economische) bedrijvigheid en levendigheid met zich meebrengt. Het vraagt tegelijkertijd ook oog houden voor de leefbaarheid op lange termijn. De uitdaging voor onze regio zit erin om de groei te regisseren; te groeien op een manier die bij de regio past en deze evenwichtig over de regio te verdelen, waarbij we rekening houden met de behoeften van inwoners en ondernemers (zeggenschap over de eigen leefomgeving) en de eigen karakters van de deelgebieden. De hele regio telt. En daar werken we graag ook samen met het Rijk aan.

De aanvraag van Regio Zwolle kent drie programmalijnen:

1. Toekomstbepalende bedrijven als drijvende kracht.
2. Vitale kernen en gezonde buurten verspreid over de regio
3. Omslag naar een natuurinclusieve en klimaatadaptieve regio.

Kernboodschap

Kabinetbesluit: Rijk investeert opnieuw in Regio Zwolle

Het is de tweede keer dat Regio Zwolle via een Regio Deal geld krijgt van het Rijk. In 2020 kreeg Regio Zwolle bij de 3e tranche Regio Deal € 22,5 miljoen Rijksbijdrage. De Regio Deal die Regio Zwolle nu heeft aangevraagd levert de regio een Rijksbijdrage van maximaal € 30 miljoen op. De vraag aan het Rijk was om een bijdrage van € 32 miljoen beschikbaar te stellen. Dit is dus € 30 miljoen geworden, een aanzienlijk bedrag zoals blijkt uit het overzicht in het persbericht van het Rijk. Partijen in de regio matchen de Rijksbijdrage met miljoenen aan cofinanciering, waardoor de investeringen in de regionale brede welvaart een veelvoud betreffen.

Het Rijk prijst de samenwerkings- en uitvoeringskracht van Regio Zwolle en waardeert dat met dit bedrag. Dit is de één na hoogste, van de in totaal 22 aanvragen, die in in deze aanvraagronde zijn toegekend. Het Rijk is enthousiast over de combinatie van praktische initiatieven en het werk maken van systeem doorbrekende veranderingen.

Vervolgproces

Nu bekend is dat het Rijk een vernieuwde Rijk – Regio samenwerking wil sluiten via de Regio Deal start de dealmakingsfase. Op basis van de geleerde lessen vanuit de Regio Deal Regio Zwolle 3e tranche heeft het Regiobestuur er deze keer voor gekozen om niet in de fase voor toekenning al toe te werken naar een verzameling van losstaande projectvoorstellen. Het is een bewuste keuze geweest om een regionale aanvraag neer te leggen op basis van ambities en pas na toekenning en motivatie daarop door het Rijk de fase van projectinventarisatie te starten.

Het nu volgende proces van dealmaking bestrijkt naar verwachting de periode tot en met de zomer, een periode waarin Rijk en Regio in co-creatie toewerken naar een convenant. Het convenant is de basis voor de Regio Deal-samenwerking. Vervolgens vindt waarschijnlijk rond september / oktober 2024 de ondertekening van het convenant plaats. Daarna volgt de formele beschikking en kunnen de eerste projecten in het najaar van start.

Het dealmakingsproces is een onderhandelingsproces met het Rijk onder coördinatie van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) waar ook andere vakdepartementen bij betrokken zijn en waar Rijk en regiopartners samen uitwerken hoe de Regio Deal er concreet gaat uitzien en welke concrete doelen en gezamenlijke inzet uiteindelijk opgenomen worden in de Regio Deal. Daarbij zijn prioriteiten en inbreng vanuit de Regio én het Rijk richtinggevend. Deze besprekingen bepalen ook hoe het beschikbare budget over de programmalijnen wordt verdeeld. Rijk en Regio leggen in een convenant afspraken over ambities, doelen, aanpak en resultaat vast op het niveau van de programmalijnen, niet op projectniveau. Dit is van belang om wendbaar te kunnen zijn tijdens de uitvoering van de Regio Deal in de periode 2024 – 2027.

In de komende periode volgt het proces met regionale partners om te komen tot projectvoorstellen passend bij de ambities zoals geformuleerd in de aanvraag. Elk voorstel wordt getoetst op een aantal criteria waaronder: 1) bijdrage aan verbetering van de (sub)regionale brede welvaart, 2) mate waarin project impact heeft op de verschillende programmalijnen, 3) mate van schaalbaarheid van het initiatief (zowel binnen de Regio als richting andere regio's in Nederland), 4) mate van gezamenlijke uitvoering door verschillende regionale partners.

Stuurgroep Regio Deal

De uitvoering van de Regio Deal vindt plaats onder regie van een Stuurgroep Regio Deal. Deze stuurgroep is ingebed in de bestaande regionale governance op verzoek van het Regiobestuur. De Stuurgroep ziet toe op het maken van afspraken met het Rijk over de inhoud van het Regio Deal convenant, inclusief de financiële vertaling per opgave en partner. De intentie is dat de Stuurgroep Regio Deal ook na het sluiten van het convenant blijft bestaan; zij houdt zicht op de inhoudelijke en financiële voortgang, het bereiken van de doelstellingen en de afstemming met het Rijk.

De samenstelling van de stuurgroep is als volgt:

Peter Snijders	Voorzitter Regio Zwolle
Paul Guldemon	Portefeuillehouder Regio Deals Regio Zwolle & portefeuillehouder Economie en Arbeidsmarkt
Sander de Rouwe	Portefeuillehouder Ruimtelijke ontwikkelingen
Inge Grimm	Vertegenwoordiger namens onderwijs
Rob Zuidema	Vertegenwoordiger namens werkgevers
Erwin Hoogland	Vertegenwoordiger namens regio kassier

Een ambtelijk programmateam Regio Deal, met bemensing vanuit het programmabureau Regio Zwolle en regionale partners, staat de Stuurgroep Regio Deal bij. Vanuit het Regio Bureau is Gerdien van der Zanden de verantwoordelijk programmamanager en daarmee secretaris van de stuurgroep.

Consequenties voor de gemeente

We hebben tot nu toe veel bereikt met de inzet van regiogelden en zijn trots op de resultaten. De gunning van een nieuwe regiodeal voor Regio Zwolle biedt naar verwachting wederom mogelijkheden voor de gemeente Steenwijkerland. Wat die mogelijkheden precies zijn, wordt de komende weken duidelijk in de dealmakingsfase. Welk deel van de middelen beschikbaar is voor gemeentegrensoverschrijdende projecten is nog niet duidelijk. Om regie te blijven houden op het realiseren van onze eigen opgaven, is door de ambtelijke organisatie in kaart gebracht welke activiteiten c.q. projecten vanuit gemeente Steenwijkerland versterkt kunnen worden door de regiodeal. Hierover gaan we de komende periode in gesprek met andere regiopartners.

We nemen de aanbevelingen uit onderzoek van de rekenkamer Steenwijkerland naar Duurzaam Beleefbaar Toerisme ter harte. Zodra duidelijk is met welke gezamenlijke projecten de gemeente Steenwijkerland wil deelnemen aan de Regiodeal Zwolle, bespreken we met de raad een startnotitie over de concrete resultaten die behaald kunnen worden.

Communicatie

Via bijgevoegd persbericht en social media is reeds gecommuniceerd door de Regio Zwolle over de uitkomst van deze regiodealtranche.

Vervolg

Het regiobestuur Regio Zwolle (Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur) wordt tussentijds bijgepraat over de voortgang van het dealmakingsproces. Daarnaast wordt vanuit het Regio Bureau in afstemming met de colleges en de klankbordgroep Raden en Staten ook de informatievoorziening

richting de Raad en achterbannen vormgegeven. Over de resultaten van de nog in uitvoering zijnde Regio Deal 3e tranche wordt separaat gerapporteerd.

Besluit

In te stemmen met de informatienota over het kabinetsbesluit van de Regio Deal Regio Zwolle 5e tranche en het vervolgproces.

Bijlagen

1. Persbericht Rijk - Investeren in de regio.pdf
2. Persbericht Regio Deal Regio Zwolle - Kabinet investeert opnieuw in Regio Zwolle.pdf

Investeren in de regio: € 386,4 miljoen voor 22 nieuwe Regio Deals

Nieuwsbericht | 09-02-2024 | 14:30

22 Regio's ontvangen in totaal 386,4 miljoen euro extra van het Rijk. Ze kunnen dat geld gebruiken voor plannen die leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers verbeteren. Het kabinet stelt het budget beschikbaar via de zogenoemde Regiodeals en het geld is bedoeld voor plekken die een extra impuls goed kunnen gebruiken. Rijk en regio bouwen zo samen aan bestaanszekerheid, leefbaarheid en gemeenschapszin.

De 22 geselecteerde voorstellen vormen een mix tussen plattelandsgebieden, de stedelijke omgeving, Caribisch Nederland en regio's aan de grens. De voorstellen worden de komende periode uitgewerkt tot volwaardige Regio Deals. Dat gebeurt in overleg met alle betrokken partijen: overheden, ondernemers, maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen.

Minister De Jonge van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties: "Voor een klein land als Nederland zijn de verschillen tussen regio's te groot. Terwijl het pas goed gaat met Nederland als het in iedere regio goed gaat. Daarom hebben we de Regiodeals in het leven geroepen. Daarmee maken we werk van gelijke kansen op goed wonen, leven en werken, waar je ook woont. Van Groningen tot Limburg, met de 22 deals die vandaag zijn aangewezen kunnen regio's aan de slag met die zaken die voor hen belangrijk zijn. Zoals onderwijs dat beter aansluit op de lokale arbeidsmarkt, een gezondere woonomgeving of betere bereikbaarheid."

De geselecteerde voorstellen voor Regio Deals met de beschikbare rijksbijdrage in miljoenen:

- Het Hogeland € 12,1 miljoen
- Regio Centra Groningen € 20 miljoen
- Oost-Groningen € 12,5 miljoen
- Groningen Noord € 10 miljoen
- Zuidwest-Friesland € 17,5 miljoen

- Veluwe € 20 miljoen
- Regio Achterhoek € 25 miljoen
- Regio Zwolle € 30 miljoen
- Regio Stedendriehoek € 20 miljoen
- Regio Noord-Limburg € 10 miljoen
- Regio Midden-Limburg € 20 miljoen
- Regio West-Brabant € 15 miljoen
- Metropoolregio Eindhoven € 20 miljoen
- Noord-Holland-Noord € 32,5 miljoen
- Amsterdam Zuidoost € 20 miljoen
- Metropoolregio Amsterdam West € 20 miljoen
- Drechtsteden-Gorinchem € 25 miljoen
- Zuid-Hollandse Delta € 10 miljoen
- Waterwegregio € 17,7 miljoen
- Delft € 12,3 miljoen
- Sint Eustatius (Caribisch Nederland) € 10 miljoen
- Saba (Caribisch Nederland) € 5 miljoen

Hoe werkt een Regio Deal?

Bij het sluiten van een Regio Deal komen de regio's zelf met plannen en ideeën om complexe opgaven aan te pakken. Bijvoorbeeld om de leefbaarheid van een gebied te vergroten, om opleidingen beter te laten aansluiten bij de arbeidsmarkt, of om gebouwen en bedrijventerreinen te verduurzamen. Het Rijk financiert maximaal de helft van de benodigde investering. De Rijksbijdrage is eenmalig en bedraagt minimaal €5 miljoen en maximaal €40 miljoen.

Bij de selectie kijkt het kabinet naar vier aspecten: de opgave (hoe groot, urgent en complex); de aanpak (hoe integraal wordt de opgave aangepakt); de financiën (welke partijen investeren mee, en hoeveel); en de organisatie (hoe worden regionale overheden, inwoners en bedrijven betrokken). Ook bij deze vijfde ronde heeft het kabinet gekeken naar een evenwichtige verdeling over Nederland en al eerder afgesloten Regio Deals. Bij de beoordeling stond steeds de vraag centraal of de aanpak bijdraagt aan het versterken van de brede welvaart van inwoners en ondernemers in de betreffende regio.

€ 900 miljoen voor Regio Deals in deze kabinetsperiode

Dit is de vijfde ronde Regio Deals; in vier eerdere ronden zijn in totaal al 44 Regio Deals van start gegaan. In de vijfde ronde zijn 29 voorstellen ingediend, waarvan 22 voorstellen verder uitgewerkt zullen worden. Later in 2024 zal – naar verwachting - een zesde ronde volgen. Voor de vierde, vijfde en zesde ronde heeft dit kabinet in totaal €900 miljoen beschikbaar.

Persbericht

Zwolle, 9 februari 2024

Kabinet investeert 30 miljoen euro in Regio Zwolle

Regio Deal: Regio Zwolle Stapt Door

Het Rijk trekt 30 miljoen euro uit voor een nieuwe Regio Deal met Regio Zwolle. De regionale partners investeren minimaal hetzelfde bedrag. Hiermee kunnen de opgaven in de regio versneld en met meer impact worden opgepakt om de 800.000 inwoners en 80.000 ondernemers een sterker toekomstperspectief te bieden.

"Wat een geweldig nieuws dat het Rijk opnieuw een Regio Deal wil sluiten met Regio Zwolle.", zegt portefeuillehouder Regio Deals Paul Guldemon. "Onze regio biedt veel mogelijkheden als het gaat om wonen, werken, leren en recreëren. Maar niet iedere inwoner profiteert daar in gelijke mate van. Daardoor ontstaat kansenongelijkheid. Dat moet anders. Met gerichte investeringen in onze kernen en buurten werken we aan een gezonde en vitale leefomgeving. Belangrijk: want de hele regio telt."

Feestelijke start jubileumjaar

Regiovoorzitter Peter Snijders: "Met de toekenning van onze aanvraag kunnen we verder aan de slag met de vraagstukken die er voor ons als regio en voor heel Nederland, toe doen. De kracht van de Regio Zwolle is de nauwe samenwerking tussen overheden, onderwijs, ondernemers, waterschappen en maatschappelijke organisaties. Dit jaar staan we stil bij 15 jaar Regio Zwolle samenwerking. Een samenwerking die zich kenmerkt door elkaar iets gunnen en over grenzen heen kijken. We hadden ons geen mooiere start van dit jubileumjaar kunnen voorstellen."

Regio Zwolle Stapt Door

De Regio Deal aanvraag is gebaseerd op de 'Meerjarige Agenda 2024-2028: Regio Zwolle Stapt Door'. De Deal richt zich op de thema's 'toekomstbepalende bedrijven', 'de vitaliteit van kernen en een gezonde woon-, werk- en leefomgeving' en 'een natuurinclusieve en klimaatadaptieve regio'. Investeren op deze thema's draagt bij aan de brede welvaart van inwoners en ondernemers. Zij gaan het direct merken in hun dagelijks leven. De Regio Deal gelden worden bijvoorbeeld ingezet om de leefbaarheid in kernen te verbeteren, deze staat onder druk door vergrijzing, ontgroening en een afnemend voorzieningenniveau. Ook staat Regio Zwolle voor de groeiopgave van 50.000 woningen. En er zullen investeringen gedaan worden om de uitdagingen die klimaatverandering met zich meebrengt aan te pakken.

Jelle Weever, voorzitter MKB-Nederland Regio Zwolle: "De Regio Deal biedt ook directe ondersteuning aan de vele mkb- en familiebedrijven in de regio. Onder andere door het verandervermogen van ondernemers en hun medewerkers te versterken. Met de impuls uit de Regio Deal realiseren we duurzame werklocaties en investeren we in een éénloketsysteem voor ondernemers, werknemers en werkzoekenden waar zij zich kunnen melden met allerlei vragen rondom veranderende bedrijfsprocessen, veranderend leiderschap of veranderende vaardigheden die veelal voortkomen uit transitievraagstukken. Goed voor nu, maar ook voor straks. Zo bouwen we samen aan een toekomst waarin duurzaamheid, ondernemen en werken hand in hand gaan." Inge Grimm, voorzitter college van bestuur van Windesheim, vult aan: "Met deze Regio deal zorgen we voor een cultuur waarin leven lang ontwikkelen de gewoonste zaak van de wereld is. Inwoners moeten de mogelijkheid hebben om zich te blijven ontwikkelen. Het is daarnaast essentieel dat we jongeren binden en boeien en als onderwijs hebben we daar een grote rol in. Talent kiest blijvend voor de regio als de combinatie onderwijs, arbeidsmarkt en leefomgeving in hun ogen klopt."

Landelijk beeld

Regio Zwolle is een van de 22 regio's die in deze vijfde tranche een Regio Deal wisten te sluiten. Onder regio's is de animo groot om in aanmerking te komen. Bij het Rijk zijn 29 voorstellen ingediend. Daarvan zijn dus 22 voorstellen gehonoreerd. Naast Regio Zwolle hebben onder meer de regio's Achterhoek, Veluwe en Stedendriehoek een Regio Deal gekregen. Het forse aantal deals in Oost-Nederland onderstreept de aandacht van Nederland voor dit deel van het land. De provincies Gelderland en Overijssel ondersteunen financieel eveneens deze deals. De Regio Deal is een samenwerking tussen Rijk en regio om de kwaliteit van leven, wonen en werken

van inwoners en ondernemers te verhogen, juist op plekken die een extra impuls goed kunnen gebruiken.

Regio Zwolle

Regio Zwolle is een samenwerking van 22 gemeenten, 4 provincies (Drenthe, Flevoland, Gelderland en Overijssel), partners vanuit het (beroeps)onderwijs, kennisinstellingen, waterschappen en ondernemersorganisaties (VNO-NCW Regio Zwolle en MKB-Nederland Regio Zwolle). Alleen door grensontkennend samen te werken, kunnen we de opgaven waar we voor staan het hoofd bieden.

